REPUBLIKA HRVATSKA
OPĆINSKI SUD U ZLATARU
Zlatar, Trg slobode 14A

Poslovni broj: P-562/2023-49

U I M E R E P U B L I K E H R V A T S K E

P R E S U D A

Općinski sud u Zlataru, po sucu Nevenu Kucelj, u parničnom predmetu tužiteljice Vanje Došen, Zamenhofova 12, Zagreb, OIB: 42486491807, zastupana po punomoćniku, odvjetniku Borisu Jugu iz Zagreba, Božidara Adžije 22, protiv tuženika Addiko Bank d.d., Zagreb, Slavonska avenija 6, OIB 14036333877, zastupanog po punomoćniku Hrvoju Matić, odvjetniku u Zagrebu, Maksimirska 81, radi utvrđenja ništetnosti i isplate, nakon glavne i javne rasprave zaključene dana 23. rujna 2026. godine u nazočnosti tužiteljice i zamjenika njenog punomoćnika, odvjetnika Maria Hrupec, te nazočnosti zamjenice punomoćnika tuženika, odvjetničke vježbenice Petre Bartolić, na ročištu za objavu presude dana 6. studenog 2026. godine,

p r e s u d i o j e

I. Obija se dio tužbenog zahtjeva koji glasi:

" 1. Utvrđuje se da su ništetne odredbe čl. 3. i čl. 4. Ugovora o kreditu broj: 066-163/2008 zaključenog između tužitelja i tuženika dana 22.04.2008.g, u dijelu kojim je ugovorena za tužitelja obveza povrata iznosa kredita uz valutnu klauzulu u švicarskom franku (CHF);

2. Nalaže se tuženiku, ADDIKO BANK d.d., Slavonska avenija 6, Zagreb, OIB: 14036333877, da tužitelju, VANJA DOŠEN, Zamenhofova 12, Zagreb, OIB: 42486491807, na ime glavnice preplaćenih iznosa s osnove ništetne ugovorne odredbe o valutnoj klauzuli isplati iznos od 14.532,03 EUR zajedno sa zakonskim zateznim kamatama tekućim od dana 01.10.2015.g. do isplate, u visini stope sukladno čl. 29. st. 2. Zakona o obveznim odnosima, koja se od dana 01.08.2015.g. do 31.12.2022.g. određuje, za svako polugodište, uvećanjem prosječne kamatne stope na stanja kredita odobrenih na razdoblje dulje od godine dana nefinancijskim trgovačkim društvima izračunate za referentno razdoblje koje prethodi tekućem polugodištu za tri postotna poena, od dana 01.01.2023.g. do isplate se određuje, za svako polugodište, uvećanjem kamatne stope koju je Europska središnja banka primijenila na svoje posljednje glavne operacije refinanciranja koje je obavila prije prvog kalendarskog dana tekućeg polugodišta za tri postotna poena, a od dana 30.12.2023.g. pa do isplate se određuje za svako polugodište uvećanjem referentne

stope za tri postotna poena, pri čemu se za prvo polugodište primjenjuje referentna stopa koja je na snazi na dan 1. siječnja, a za drugo polugodište referentna stopa koja je na snazi na dan 1. srpnja te godine, u roku od 15 dana."

II. Nalaže se tuženiku da tužiteljici isplati iznos od 3.194,97 EUR, zajedno sa zakonskim zateznim kamatama tekućim od 29. listopada 2025. godine pa do isplate, po stopi koja se određuje, za svako polugodište uvećanjem referentne stope za tri postotna poena, pri čemu se za prvo polugodište primjenjuje referentna stopa koja je na snazi na dan 1. siječnja, a za drugo polugodište referentna stopa koja je na snazi na dan 1. srpnja te godine, u roku od 15 dana.

III. Odbija se tužitelj sa zahtjevom za isplatu zakonske zatezne kamate na iznos dosuđen pod točkom II. izreke koja teče od dana 14. lipnja 2023. pa do 28. listopada 2025. godine.

IV. Svaka stranka snosi svoje troškove ovog parničnog postupka.

Obrazloženje

1. Tužitelj je u tužbi naveo da je dana 22.04.2008.g. sa tuženikom sklopio Ugovor o kreditu broj: 066-163/2008, kojim je tuženik tužitelju odobrio kredit u kunskoj protuvrijednosti iznosa od 121.000,00 CHF obračunatom prema srednjem tečaju tuženika na dan korištenja kredita (dalje u tekstu: Ugovor o kreditu).

U predmetnom Ugovoru o kreditu ugovorena je za tužitelja obveza povrata iznosa kredita uz valutnu klauzulu u švicarskom franku (CHF), u kunskoj protuvrijednosti obračunatoj prema srednjem tečaju tuženika za CHF na dan odobrenja žiro-računa tuženika.

Navedene odredbe predmetnog Ugovora o kreditu kojima je određena obveza povrata iznosa kredita uz valutnu klauzulu u švicarskom franku (CHF) su ništetne kako se dalje objašnjava, a što ima za posljedicu primjenu predmetnog Ugovora o kreditu oslobođenog učinaka povrata iznosa kredita uz navedenu valutnu klauzulu.

U postupku za zaštitu kolektivnih interesa potrošača, presudom Visokog Trgovačkog suda broj: Pž-6632/17 od 14.06.2018., kojom je potvrđena presuda Trgovačkog suda u Zagrebu broj: P-1401/12 od 04.07.2013., u dijelu u kojem je presuđeno da je tuženik (među ostalim bankama) u razdoblju od 2004. g. do 31.12.2008. g. povrijedio kolektivne interese i prava potrošača korisnika kredita zaključujući ugovore o kreditima koristeći u istima ništetne i nepoštene ugovorne odredbe u ugovorima o potrošačkom kreditiranju - ugovorima o kreditima na način da je ugovorena valuta uz koju je vezana glavnica švicarski franak, a da prije zaključenja i u vrijeme zaključenja predmetnih ugovora nisu kao trgovci potrošače u cijelosti informirali o svim potrebnim parametrima bitnim za donošenje valjane odluke utemeljene na potpunoj obavijesti, a tijekom pregovora i u svezi zaključenja predmetnih ugovora o kreditu, što je imalo za posljedicu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana, pa su time tuženici postupali suprotno odredbama tada važećeg Zakona o zaštiti potrošača („Narodne novine“ broj 96/13) i to člancima 81., 82. i 90., a od 7. kolovoza 2007. do 31. prosinca 2008. protivno odredbama tada važećeg Zakona o zaštiti potrošača („Narodne novine“ broj: 79/07, 125/07, 75/09, 79/09, 89/09 i 133/09) i to člancima 96. i 97. te suprotno odredbama Zakona o obveznim odnosima.

Navedenim sudskim odlukama utvrđeno je kako su banke znale za opisani rizik koji sa sobom nosi švicarski franak kao valuta utočišta, a nisu na adekvatan način, usprkos svijesti o tome da potrošači to ne znaju i da im je zbog toga odredba kojom su glavnicu vezali za švicarski franak nerazumljiva, o tome obavijestile potrošače, na način da svaki potrošač dobije i razumljivo upozorenje, kako bi na temelju toga bio u mogućnosti donijeti informiranu odluku hoće li prihvatiti rizik koji nosi odredba kojom se glavnica veže za valutu švicarski franak ili neće.

Stoga su sudovi ocijenili da u opisanim okolnostima ni jedna od tuženih banaka nije u odnosu na osobe i interese potrošača postupala obzirno, savjesno, moralno ni pošteno te da je u trenutku ugovaranja spornih odredbi kojima se glavnica veže za valutu švicarski franak došlo do značajne neravnoteže u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu potrošača.

Dana 03.09.2019.g. Vrhovni sud Republike Hrvatske donio presudu i rješenje posl.br. Rev 2221/2018 kojim je odbio revizije tuženika i ostalih banaka protiv drugostupanjske odluke u kolektivnom sporu u dijelu u kojem je utvrđeno da su tuženik i ostale navedene banke povrijedile kolektivne interese i prava potrošača korisnika kredita sklapanjem ugovora o kreditu koristeći u njima nepoštene i ništetne ugovorne odredbe ugovaranjem valute uz koju je vezana glavnica - švicarski franak, sve suprotno odredbama Zakona o zaštiti potrošača.

Sukladno odredbi čl. 118 Zakona o zaštiti potrošača (NN 41/2014), odnosno čl. 138.a Zakona o zaštiti potrošača (NN 79/2007, 125/2007, 79/2009, 89/2009, 75/2009, 133/2009, 78/2012, 56/2013), rubricirane presude obvezujuće su i u predmetnom postupku za naslovni sud, u smislu utvrđenja postojanja povrede kolektivnih prava i interesa korisnika potrošačkih kredita od strane ovdje tuženika, odnosno utvrđenja korištenja ništetnih odredbi ugovora o potrošačkim kreditima kojima je ugovorena obveza povrata kredita vezana uz valutnu klauzulu u švicarskom franku.

Imajući u vidu sve navedeno, tužitelj ističe kako učinak ništetnosti gore navedenih ugovornih odredbi o valutnoj klauzuli pretpostavlja tužiteljevo pravo na povrat preplaćenih iznosa u odnosu na iznose koje bi tuženiku bio dužan platiti da se od početka otplate do dana konverzije ugovora o kreditu u valutu euro za cijelo vrijeme primjenjivala otplata bez valutne klauzule.

To nadalje pretpostavlja pravo na povrat preplaćenih iznosa u odnosu na iznose koje bi tužitelj bio dužan platiti tuženiku do dana i na sam dan konverzije prema ugovorenom tečaju kune spram švicarskog franaka na dan isplate kredita.

Dalje navodi da je tužitelj je s tuženikom zaključio Aneks Ugovora o kreditu kojom je gore navedeni Ugovor o kreditu konvertirao u valutu euro sukladno ponudi tuženika na koju je isti obvezan temeljem Zakona oizmjenama i dopunama Zakona o potrošačkom kreditiranju (NN 102/2015).

No bitno je reći kako se provedbom navedene konverzije i zaključenjem Aneksa tužitelj ni na koji način nije odrekao svojih prava i potraživanja temeljem utvrđenja ništetnosti gore navedenih odredbi osnovnog Ugovora o kreditu do dana izvršene konverzije, a niti sklapanje istog predstavlja bilo kakvu konvalidaciju učinaka ništetnosti do dana konverzije, odnosno sklapanja Aneksa.

Da provedena konverzija i sklapanje Aneksa ne utječe na navedeno pravo potrošača stajalište zauzima VSRH u: - odluci broj Rev 2868/2018 od 12.02.2019.g. - odluci broj Rev 18/2018 od dana 26.05.2020.g.

Zaključno, tužiteljevo pravno shvaćanje, a što je najbitnije i ključno, podupiru sljedeće odluke Suda EU:.Odluka Suda EU broj C-118/17 Dunai c/a Erste bank Hungary i broj C-452/18 Ibercaja Banco SA od 09.07.2020.g, koja utvrđuje da se

potrošač može odreći učinaka utvrđenja nepoštenosti (ništetnosti) kasnijim sporazumom, ali samo pod uvjetom da je to odricanje rezultat slobodnog i informiranog pristanka potrošača, što predmetno nije i ne može biti slučaj.

Tuženik je, dakle, tijekom otplate kredita ništetno i nezakonito tužitelju primjenom valutne klauzule u švicarskom franku obračunavao kunsku novčanu obvezu primjenjujući enormno povećanje tečaja CHF spram kune, sve do dana provedbe konverzije kredita sklapanjem Dodatka.

Stoga je uslijed utvrđenja ništetnosti valutne klauzule u švicarskom franku tužitelj preplatio svaki mjesec do dana konverzije kunske obveze na ime dužnih anuiteta koje su se zbog enormnog povećanja tečaja CHF spram kune uvelike povećali u odnosu na kunske iznose po ugovorenom tečaju na dan isplate kredita.

Također, tužitelju je uslijed utvrđenja ništetnosti na dan konverzije od strane tuženika nezakonito više obračunat iznos preostale glavnice (prema ugovorenom tečaju CHF spram kune na dan konverzije) u odnosu na iznos preostale glavnice prema ugovorenom tečaju CHF spram kune na dan isplate kredita u slučaju kada ne vrijedi valutna klauzula

Tuženik je provedbom zakonske konverzije sukladno Zakonu o izmjenama i dopunama Zakona o potrošačkom kreditiranju (NN 102/2015) tužitelju na dan konverzije izvršio otpis preostale glavnice u određenom iznosu što predstavlja razliku između kunskog iznosa preostale glavnice na taj dan u CHF u odnosu na kunski iznos konvertirane preostale glavnice u EUR prema simuliranom usporedivom euro kreditu, a prema zakonski određenim pravilima konverzije.

No navedenim tuženik tužitelju nije uspostavio restituciju više obračunatog iznosa preostale glavnice zbog primjene tečaja na dan konverzije (umjesto početnog tečaja na dan isplate kredita).

Tužitelj je više obračunati iznos preostale glavnice preplatio jer je danom konverzije knjigovodstveno i faktički zatvoren dotadašnji kredit u CHF po osnovnom ugovoru na način da je formiran novi iznos preostale glavnice u EUR (novi kredit), a za ostatak obveze po preostaloj glavnici u CHF je izvršen otpis potraživanja banke.

Stoga je na ime ništetne primjene valutne klauzule zatvorena preostala glavnica osnovnog kredita za neosnovano (ništetno) viši iznos.

Nakon što mu je tuženik dostavio traženu dokumentaciju vezano za ugovorni odnos tužitelj je postavio tužbeni zahtjev tražeći da mu isplati ukupno 15.262,92 EUR zajedno sa zakonskim zateznim kamatama na pojedine mjesečne iznose preplate.

2. Tuženik se u odgovoru na tužbu cijelosti protivi tužbi i tužbenom zahtjevu, njegovoj osnovi i visini.

Tuženik ne spori da je 22. travnja 2008. s tužiteljem sklopio Ugovor o kreditu broj 066-163/2008 (dalje: ugovor).

Međutim, tužitelj je predmetni ugovor izmijenio u dijelu valute obveze sklapanjem Aneksa uz ugovor o kreditu (dalje: Aneks) 15. siječnja 2016. Tuženik je bio obvezan ponuditi tužitelju sklapanje predmetnog Aneksa sukladno Zakonu o izmjeni i dopunama Zakona o potrošačkom kreditiranju (Narodne novine br. 102/15).

Sukladno rješenju Vrhovnog suda Republike Hrvatske od 4. ožujka 2020. donesenom u oglednom postupku Gos 1/2019, tuženik ističe kako je Aneksom provedena konverzija u skladu sa Zakonom o izmjeni i dopunama Zakona o potrošačkom kreditiranju (Narodne novine br. 102/15) iz kojeg razloga tužitelj nema pravni interes voditi ovaj postupak, a niti bilo kakvo pravo na dodatnu isplatu.

Sklapanjem Aneksa ugovorne strane su suglasno izmijenile obvezu vraćanja kredita denominiranog u kunama s valutnom klauzulom u CHF u kredit denominiran u kunama s valutnom klauzulom u EUR za cijelo vrijeme trajanja ugovornog odnosa.

Tako su odredbe čl. 2. i 4. u cijelosti zamijenjene odredbom čl. 2. Aneksa ugovora o kreditu i to retroaktivno.

Također, ugovor s valutnom klauzulom u EUR valuti, ne uzrokuje znatnu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu potrošača budući da, niti u vrijeme sklapanja ugovora, a ni danas ne postoji veliki rizik tečajnih razlika.

Tuženik je o svim relevantnim okolnostima obavijestio tužitelja pri sklapanju ugovora o kreditu, kao i upozorio na eventualne rizike valutnih klauzula, pa tako i CHF valutne klauzule.

Nadalje, Zakonom o obveznim odnosima dopuštena je odredba ugovora kojom se vrijednost ugovorne obveze izračunava na temelju tečaja valute Republike Hrvatske u odnosu prema stranoj valuti. Stoga je izvjesno da je tuženik postupao u skladu sa zakonom pa tužitelj potpuno neosnovano ističe da bi ugovaranjem valutne obveze u CHF tuženik bio nepošten. Tuženik je prilikom sklapanja ugovora o kreditu postupao u dobroj vjeri, slijedom čega tužitelj, čak i da je osnovan tužbeni zahtjev, nema pravo na zatezne kamate prije podnošenja tužbe.

Tuženik ističe da promjena tečaja strane valute ni na koji način nije mogla biti predvidiva, niti je tuženik mogao procijeniti kretanje tečaja CHF.

Tuženik posebno ističe da predmetnim Aneksom nije došlo do konvalidacije eventualno ništetne odredbe tj. ista nije pravno osnažena, što uostalom i nije moguće po odredbama ZOO-a. Međutim, ovdje je došlo do zamjene postojeće odredbe novom. Tu nema govora o konvalidaciji ništetne odredbe, budući da više nije riječ o istoj odredbi. Dakle, odredbe Aneksa u dijelu valutne klauzule u EUR treba promatrati kao nove odredbe kojima su ugovorne strane slobodno i u skladu s načelom slobode ugovaranja uredile svoje odnose s retroaktivnim učinkom i koje nisu ništetne.

Odredbe o valuti obveze izmijenjene su u skladu sa zakonom. Budući da je zakonodavac naložio predmetnu promjenu s retroaktivnim učinkom, tužitelj je stavljen u položaj kao da je od dana sklapanja ugovora, iznos kredita i povrat vezan za EUR valutu. Tako je tužitelj nakon konverzije ispunjavao svoju obvezu iz ugovora o kreditu u kunskoj protuvrijednosti prema srednjem tečaju banke za EUR valutu.

Slijedom navedenog, tužitelj ne može osnovano zahtijevati pravnu zaštitu kao da još uvijek ima obvezu po ugovoru o kreditu u CHF valuti. Isto, jer je kolektivnom presudom utvrđeno pravo na zaštitu samo onih korisnika kredita kojima je obveza vezana za CHF valutu.

Tuženik posebno ukazuje na obrazloženje presude VSRH Rev-2221/18, gdje je su iznio jasan i nedvojben stav da takav pravni interes postoji kod onih ugovora koji su ostali na snazi s valutnom klauzulomu CHF, dakle nekonvertirani ugovori o kreditu.

Vrhovni sud Republike Hrvatske rješenjem od 4. ožujka 2020., donesenom u oglednom postupku Gos 1/2019, zauzeo je pravni stav kako:„ Sporazum o konverziji sklopljen na osnovi Zakona o izmjeni i dopunama Zakona o potrošačkom kreditiranju ("Narodne novine" broj 102/15.) ima pravne učinke i valjan je u slučaju kada su ništetne odredbe osnovnog ugovora o kreditu o promjenjivoj kamatnoj stopi i valutnoj klauzuli.“

Dakle, predmetnom odlukom je utvrđeno da je Aneks o konverziji valjan i da proizvodi pravne učinke. To znači da se pravni učinci ocjenjuju u cijelosti i punom opsegu, a to se odnosi onda i na retroaktivan učinak Aneksa

Konačno, da se u ovom slučaju radi o retroaktivnoj primjeni Aneksa, potvrdio je i Ustavni sud Republike Hrvatske u spojenim predmetima U-I-3685/2015 i dr.

Logičnim tumačenjem nameće se zaključak kako tužitelj sklapanjem Aneksa, u situaciji kada je konverzija provedena u skladu sa ZIDZPK, nema više pravni interes niti pravo potraživati daljnje iznose na ime obeštećenja.

Tuženik u cijelosti osporava tužbeni zahtjev i protivi se tome da se privatno izrađeni nalaz koristi u ovom postupku.

Tužitelj zahtijeva isplatu u visini koja očigledno predstavlja razliku kao da valutna klauzula nije bila niti ugovorena te kao da konverzija nije provedena.

Tuženik prvenstveno ističe da bi takvim uređenjem prava i obveza stranaka sud u potpunosti dokinuo slobodno uređivanje obveznih odnosa iz čl. 2. ZOO-a i protivno volji ugovornih stranaka utvrdio ugovornu obvezu kao da valute obveze nije niti bilo.

Tuženik ističe kako je tužitelju Aneksom uz ugovor o kreditu priznata preplata u iznosu od 17.823,23 kn, a kojom je tužitelj u cijelosti obeštećen.

Pored toga, tuženik prigovara i postavljenom zahtjevu za plaćanjem kamatne stope od dana svakog pojedinačnog anuiteta pa do isplate.

Naime, sukladno čl. 1115. ZOO-a zatezne kamate vraćaju se od dana stjecanja samo ako je stjecatelj nepošten, a inače od dana podnošenja zahtjeva, u ovom slučaju tužbe. Sudska praksa nepoštenje (nesavjesnost) stjecatelja veže uz to je li neosnovano osiromašeni zahtijevao vraćanje stečenog bez osnove prije podnošenja tužbe. S obzirom na to da u ovom postupku tužitelj nije dokazao da je prije podnošenja tužbe zahtijevao vraćanje stečenog bez osnove, prema tome nije dokazao ni da je tuženik prije podnošenja tužbe postao nesavjestan stjecatelj, odnosno da nije postupao u dobroj vjeri prilikom sklapanja ugovora

Tuženik, opreza radi, ističe prigovor zastare.

U slučaju ako bi tužitelj isticao pravni stav kako je podnošenjem kolektivne tužbe u predmetu P- 1401/12 prekinut tijek zastarnog roka za tužitelja u ovom postupku, tuženik navodi kako ne postoji niti jedna zakonska odredba koja bi određivala prekid zastarnog roka za pojedinačno potraživanje na temelju postupka radi zaštite kolektivnih interesa i prava koji se nalaze u glavi 32. ZPP-a.

Primjena čl. 241. ZOO u ovom kontekstu dovela bi u pitanje pravnu sigurnost i legitimna očekivanja tuženika kao elemenata vladavine prava, a što predstavlja jednu od najviših vrednota ustavnog poretka Republike Hrvatske.

Stoga, tuženik ističe kako se na eventualno potraživanje tužitelja primjenjuje zastarni rok od pet godina, računajući od dana plaćanja svakog pojedinog anuiteta.

Tuženik smatra da bi usvajanjem tužbenog zahtjeva tužitelja, sud one korisnike kredita koji su sklopili ugovor o kreditu sa CHF valutnom klauzulom, neosnovano stavio u povoljniji položaj u odnosu na korisnike kredita koji su sklopili ugovore o kreditu s valutnom klauzulom u EUR ili bez valutne klauzule.

Slijedom svega navedenog, tuženik predlaže da sud odbije tužbeni zahtjev tužitelja

3. Tijekom postupka pročitan je ugovor o kreditu broj 066-163/2008 sa sporazumom o osiguranju novčane tražbine od 22. travnja 2008. godine, pregled prometa po kreditu,, Aneks br. 1. uz Ugovor o kreditu broj 066-163/2008 sa sporazumom o osiguranju novčane tražbine od 11. srpnja 2013, Aneks uz Ugovor o kreditu broj 066-163/2008 sa sporazumom o osiguranju novčane tražbine od 15. siječnja 2016. godine. Pročitana je izjava zaposlenice tuženika Ive Krhlanko Cvetko od 24. kolovoza 2020..

Provedeno je financijsko vještačenje po mr. sc. Zrinku Ručeviću iz Ručević vještačenja d.o.o. te je pročitana njegov nalaz i mišljenje. Saslušana je tužiteljica.

4. Nakon provedenog vještačenja tužiteljica je specificirala tužbeni zahtjev te je istog povisila, čemu se tuženik protivio, ali je sud osnovom iz članka 190. stavak 2. i 3. Zakona o parničnom postupku, dopustio preinaku tužbe, smatrajući da tužiteljica prije provođenja vještačenja, bez svoje krivnje nije mogla postaviti precizan, točno određen zahtjev za isplatu.

5. Tužbeni zahtjev je djelomično osnovan.

6. Nije sporno da su tužiteljica kao korisnik kredita i tuženik, koji je tada poslovao pod tvrtkom Hypo Alpe-Adria-Bank d.d.., kao kreditor dana 22. travnja 2008. sklopili ugovor o namjenskom kreditu, 066-163/2008 sa sporazumom o osiguranju novčane tražbine kojim je prednik tuženika tužitelju dao stambeni kredit za kupovinu i adaptaciju stana, u iznosu od 121.000,00 CHF u protuvrijednosti HRK, obračunato prema srednjem tečaju za CHF Hypo Alpe-Adria-Bank d.d. važećem na dan korištenja kredita..

Korisnik kredita bio je dužan kreditoru vratiti taj iznos kredita u 360 mjesečnih anuiteta u kunskoj protuvrijednosti 694,64 CHF obračunatih po srednjem tečaju za CHF Hypo Alpe-Adria-Bank d.d. na dan dospijeća, odnosno na dan plaćanja ukoliko se plaćanje vrši prije roka dospijeća, a rok vraćanja je 30 godina.

7. Nema dvojbi o činjenici da je tijekom otplate kredita kamatna stopa mijenjana i u više je navrata mijenjan tečaj CHF u odnosu na HRK, odnosno da je isti uglavnom rastao.

8. Isto tako nije sporna činjenica da su tuženik koji tada poslovao pod tvrtkom Hypo Alpa-Adria Bank d.d. i tužiteljica dana 15. siječnja 2016. godine, zaključile Aneks uz Ugovor o kreditu broj 066-163/2008 sa sporazumom o osiguranju novčane tražbine, temeljem Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o potrošačkom kreditiranju (NN 102/2015, Konverzija kredita u kredit uz valutnu klauzulu u EUR), kojim se, a kako to stoji u članku 2. , "Sukladno Zakonu o potrošačkom kreditiranju zajedno sa svim njegovim izmjenama i dopunama, a na temelju pisanog prihvata izračuna konverzije od strane korisnika kredita, …regulira konverzija kredita denominiranog u kunama s valutnom klauzulom u DHF u kredit denominiran u kunama u s valutnom klauzulom u EUR.."

9. Također, stranke su utvrdile sukladno izračunu konverzije stanje glavnice kredita denominiranog u kunama s valutnom klauzulom u EUR na dan 30. rujna 2015. iznosi 68.211,49 EUR u kunskoj protuvrijednosti prema srednjem tečaju Hypo Alpe-Adria-Bank d.d. za EUR, kao i da preplata na isti dan iznosi 17.823,23 HRK i da se taj iznos preplate koristi za namirenje budućih anuiteta i to najviše do 50 % dospjelog anuitete, sve dok se preplata u potpunosti ne iskoristi.

U članku 3. odredile su kamatnu stopu i definirale od čega se sastoji i na koji način će se mijenjati, po kojim kriterijima.

10. Iz samog ugovora o kreditu je vidljivo da je tužiteljica ugovor sklopila kao fizička osoba te da je namjena kredita bile stambena tj. kupnju i adaptaciju stana, pa

sud nema dvojbe da je ona ugovor sklopila u svojstvu potrošača, a nesporna je činjenica i da je i sam tuženik je s tužiteljicom kao potrošačem sklopio i dodatak tom ugovoru upravom temeljem ZID ZPK-a.

11. Prema životno uvjerljivom i logičnom iskazu tužiteljice kredit joj je bio potreban za kupnju stana, a u to vrijeme radila je kao novinar i to honorarno za Jutarnji list te je kredit jedino mogla ostvariti kod Hypo banke budući da joj druge banke kod kojih se informirala takav kredit nisu uopće mogle dati, a s obzirom na njen honorarni posao.

Sredstvima kredita kupila je stan koristeći ga isključivo za stanovanje, dakle, nije ga iznajmljivala niti je u njemu obavljana bilo kakva poslovna djelatnost.

Ugovor o kreditu vezan uz valutu CHF sklopila je jer joj je to bila jedina mogućnost da dobijem kredit tako da tu ustvari nije imala nikakvog izbora. Nitko od strane banke nije ju upozoravao na eventualni rizik rasta tečaja CHF, dakle, nisu joj pojašnjene pravne posljedice takve valutne klauzule.

Tijekom otplate kredita rata je rasla tako da je sklopila dodatak predmetnog ugovora kojim je svoju obvezu konvertirala u euro. Kasnije je naslijedila drugu nekretninu od bake koja je prodana pa je tim novcem uspjela u cijelosti vratiti kredit i riješiti se te obveze, a to je bilo 2016. g.

Prilikom solemnizacije osnovnog ugovora, javni bilježnik joj nije ništa govorio o sadržaju ugovora, odnosno o odredbi koja se tiče valutne klauzule.

Prije potpisivanja ugovor je pročitala, ali ga je razumjela djelomično s obzirom na svoju struku. Ne sjeća se da bi od banke tražila bilo kakva pojašnjenja vezano za taj ugovor jer joj ništa nije bilo sumnjivo. Prije se nije susretala sa pojmom promjenjive kamatne stope i valutne klauzule.

Nije sudjelovanja kod sastavljanja, već je to napravila banka i pripremila ugovor za potpisivanje.

12. S druge strane tuženik, suprotno odredbi članka 81. stavak 4. ZZP/03, nije dokazao činjenicu navodne pune obaviještenosti tužitelja i pristanka na takav ugovor, a pri čemu bi tužiteljica bila potpuno obaviještena o naravi, rizicima i posljedicama spornih ugovornih odredbi.

13. Naime, ovaj sud je u konkretnom postupku vezan pravnim stavom izraženim u presudi i rješenju Vrhovnog suda Republike Hrvatske poslovni broj Revt-249/14-2 od 9. travnja 2015., kojom je potvrđena odluka Visokog trgovačkog suda RH poslovni broj: Pž-7129/13 od 13. lipnja 2014. u dijelu u kojem je između ostalog odbijena žalba ovdje tuženika i potvrđena presuda Trgovačkog suda u Zagrebu poslovni broj: P-1401/12 od 4. srpnja 2013., kojom je utvrđeno da je između ostalih i ovdje tuženik u razdoblju od 10. 09. 2003. do 31. 12. 2008., a koje povrede traju i dalje, povrijedio kolektivne interese i prava potrošača korisnika kredita zaključujući ugovore o kreditima, koristeći u istima, ništetne i nepoštene ugovorne odredbe, na način da je ugovorena redovna kamatna stopa koja je tijekom postojanja obveze po ugovorima o kreditima promjenjiva u skladu s jednostranom odlukom i drugim internim aktima banke, a da se prije zaključenja i u vrijeme zaključenja ugovora nije o tome pojedinačno pregovaralo.

14. Nesporno je kako je odlukom odnosno presudom Visokog trgovačkog suda u Zagrebu, poslovni broj Pž-6632/2017 od 14. lipnja 2018., potvrđena presuda Trgovačkog suda u Zagrebu poslovni broj P-1401/2012 o dana 4. srpnja 2013. u dijelu

točke 1., 2., 3., 4., 5., 6. i 7. izreke, kojom se utvrđuje da je između ostalih banaka i ovdje tuženik „u razdoblju od 1. 11. 2004. godine do 31. 12. 20008. godine, povrijedio kolektivne interese i prava potrošača korisnika kredita, zaključujući ugovore o kreditima koristeći u istima nepoštene i ništetne ugovorne odredbe u ugovorima o potrošačkom kreditiranju – ugovorima o kreditima, na način da je ugovorena valuta uz koju je vezana glavnica Švicarski franak, a da prije zaključenja i u vrijeme zaključenja predmetnih ugovora nije potrošače u cijelosti informirao o bitnim parametrima za donošenje valjane odluke utemeljene na potpunoj obavijesti, a tijekom pregovora i u svezi zaključenja predmetnih ugovora o kreditu, što je imalo za posljedicu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana, čime je postupio protivno odredbama tada važećeg Zakona o zaštiti potrošača (Narodne novine 96/2003), u razdoblju od 01. 06. 2004. do 6. 08. 2007. godine i to člancima 81., 82. i 90., a od 07. 08. 2007. pa nadalje protivno odredbama tada važećeg Zakona o zaštiti potrošača („Narodne novine“ br. 133/2009) i to člancima 96. i 97. Zakona o zaštiti potrošača te suprotno odredbama Zakona o obveznim odnosima.“

15. Ovakva odluka u postupku zaštite kolektivnih interese i prava potrošača, prema odredbi članka 138.a Zakona o zaštiti potrošača („Narodne novine“ br. 79/2007, 125/2007, 79/2009, 89/2009, 75/2009, 133/2009, 78/2012, 56/2013; krat. ZZP) odn. članka 118. Zakona o zaštiti potrošača („Narodne novine“ br. 41/14), obvezuje sudove u postupku koji potrošač osobno pokrene radi nakade štete uzrokovane postupanjem tuženika odn. radi isplate.

16. Konačno, i članak 502.c Zakona o parničnom postupku (Narodne novine 53/1991, 91/1992, 112/1999, 129/2000, 88/2001, 117/2003, 88/2005, 2/2007, 96/2008, 84/2008, 123/2008, 57/2011, 25/2013, 89/2014, 70/2019, 155/2023, 146/2025; kraće ZPP), određuje da se fizičke i pravne osobe mogu u posebnim parnicama za naknadu štete ili isplatu pozvati na pravno utvrđenje iz presude kojom će biti prihvaćeni zahtjevi iz tužbe iz članka 502.a stavka 1. ovoga Zakona / tužba za zaštitu kolektivnih interesa i prava/ da su određenim postupanjem, uključujući i propuštanjem tuženika, povrijeđeni ili ugroženi zakonom zaštićeni kolektivni interesi i prava osoba koje je tužitelj ovlašten štititi. U tom će slučaju sud biti vezan za ta utvrđenja u parnici u kojoj će se ta osoba na njih pozvati.

17. Obzirom na navedenu ništetnost ugovorne odredbe valutnoj klauzuli u CHF, te sukladno prijedlogu tužitelja financijski je vještak u nalazu naveo slijedeće:

Hypo Alpe-Adria-Bank d.d. kao kreditor i Vanja Došen kao korisnik kredita zaključili su 22. travnja 2008. Ugovor o kreditu broj: 066-163/2008 sa sporazumom o osiguranju novčane tražbine (u daljnjem tekstu: Ugovor o kreditu), sa sljedećim osnovnim ugovornim elementima:

- iznos kredita je kunska protuvrijednost od 121.000,00 CHF obračunato po srednjem tečaju kreditora na dan korištenja kredita,
- rok otplate je 30 godina (360 mjeseci), otplata u jednakim mjesečnim anuitetima (694,64 CHF),
- promjenjiva kamatna stopa redovnih kamata, koja je na dan sklapanja ugovora iznosila 5,60 % godišnje,
- prema prometu po kreditu, dospijeće prve obveze bilo je 30. lipnja 2008., a sljedećih svakog posljednjeg dana u mjesecu,

- otplata mjesečnih anuiteta, iskazanih u valuti, u kunskoj protuvrijednosti prema srednjem tečaju kreditora na dan plaćanja.

Kredit je isplaćen 23. svibnja 2008., s kojim danom je srednji tečaj kreditora za valutu CHF iznosio 4,4520 kn za 1 CHF, pa je isplaćeni iznos od 121.000,00 CHF iskazan u protuvrijednosti kuna iznosio 538.692,00 kn, odnosno 71.496,72 EUR (konvertirani iznos).

Hypo Alpe-Adria-Bank d.d. kao kreditor i Vanja Došen kao korisnik kredita zaključili su 15. siječnja 2016. Aneks uz ugovor o kreditu broj 066-163/2008 sa sporazumom o osiguranju novčane tražbine, sa sljedećim osnovnim elementima:

- na dan 30. rujna 2015. nedospjela glavnica konvertiranog kredita u EUR iznosi 68.211,49 EUR,
- prema izračunu konverzije od 30. rujna 2015. korisnik je uplatama po kreditu u CHF preplatio konvertirani kredit u EUR za iznos od 2.333,24 EUR, što preračunato u kune po srednjem tečaju kreditora za EUR važećem na dan 30. rujna 2015. iznosi 17.823,23 kn.

Prema otplatnom planu kredita proizlazi kako se u razdoblju od sklapanja Ugovora o konverziji u kredit uz valutnu klauzulu u EUR (izračun od 30. rujna 2015.), kamatna stopa više puta mijenjala, te je iznosila:

- 5,60 % godišnje od prvog anuiteta do zaključno anuiteta s dospijećem 30. studenog 2008.,
- 6,00 % godišnje od anuiteta s dospijećem 31. prosinca 2008. do zaključno anuiteta s dospijećem 30. studenog 2010.,
- 5,75 % godišnje od anuiteta s dospijećem 31. prosinca 2010. do zaključno anuiteta s dospijećem 30. rujna 2011.,
- 5,25 % godišnje od anuiteta s dospijećem 31. listopada 2011. do zaključno anuiteta s dospijećem 31. prosinca 2013.,
- 3,23 % godišnje od anuiteta s dospijećem 31. siječnja 2014. do konca izračuna.

Za odgovaranje na postavljeni zadatak, vještak će u Tabeli 1 dati otplatni plan kojeg je primijenila Banka u razdoblju od isplate kredita (23. svibnja 2008.) do dana izračuna konverzije (30. rujna 2015.), te će na temelju toga iskazati razlike u visini obveze po osnovi tečaja (stupac 'k_i' Tabele 1), odnosno više plaćene iznose, te uz više plaćene i manje plaćeni iznosi kao i konačan prijeboj više plaćenih sa manje plaćenim iznosima, na način da se obveza koja je stvarno bila obračunana i plaćena (stupac 'd' Tabele 1) pomnoži razlikom tečajeva (onog stvarno primijenjenog na dan plaćanja svake pojedine obveze i početnog tečaja važećeg na dan korištenja kredita).

18. U skladu s utvrđenjima i izračunima iz nalaza, na temelju postavljenog zadatka, vještak je dao mišljenje kako slijedi:

A/ ako se promatraju samo iznosi koje je tužitelj više platio, tada slijedi:

- razlika obveza u razdoblju od dana dospijeća prve obveze (30. lipnja 2008.) do dana izračuna konverzije (30. rujna 2015.), a koja proizlazi iz promjene tečaja u razdoblju otplate kredita, iznosi ukupno 9.314,44 EUR (zbroj pojedinačnih konvertiranih iznosa razlika); pojedini mjesečni iznosi razlika dani su u stupcu 'k1' Tabele 1 iz nalaza (samo pozitivni iznosi),
- nakon obračuna zateznih kamata na mjesečne iznose razlika po gore navedenim osnovama, za razdoblje od dana plaćanja pa do 30. rujna 2015., kao i nakon uračunavanja efekata konverzije, preostalo dospjelo potraživanje s danom 30.

rujna 2015. iznosi 10.245,28 EUR (9.314,46 EUR glavnice i 930,82 EUR dospjelih nepodmirenih zateznih kamata),

B/ ako se promatraju svi iznosi (pozitivni i negativni), tada slijedi:

- razlika obveza u razdoblju od dana dospijeća prve obveze (30. lipnja 2008.) do dana izračuna konverzije (30. rujna 2015.), a koja proizlazi iz promjene tečaja u razdoblju otplate kredita, iznosi ukupno 9.311,72 EUR (zbroj pojedinačnih konvertiranih iznosa razlika); pojedini mjesečni iznosi razlika dani su u stupcu 'k1' Tabele 1 iz nalaza (svi iznosi),

- nakon obračuna zateznih kamata na mjesečne iznose razlika po gore navedenim osnovama, za razdoblje od dana plaćanja pa do 30. rujna 2015., kao i nakon uračunavanja efekata konverzije, preostalo dospjelo potraživanje s danom 30. rujna 2015. iznosi 10.240,10 EUR (9.311,74 EUR glavnice i 928,36 EUR dospjelih nepodmirenih zateznih kamata),

C/ kunski iznos preostale glavnice na dan izračuna konverzije (30. rujna 2015.) koji je tuženik više obračunao u odnosu na iznos preostale glavnice kakva bi bila da se od početka otplate kredita do 30. rujna 2015., odnosno do dana izračuna konverzije primjenjivao ugovoreni tečaj CHF prema HRK na dan isplate kredita, iznosi 5.508,40 EUR.

- konvertirana glavnica kredita biti će u cijelosti isplaćena dospijećem 360. obroka po kreditu (30. rujna 2041.), te na taj dan dospijeva i preplata na ime više obračunatog iznosa glavnice na dan konverzije,

Tuženik je u konkretnom slučaju prilikom konverzije uzeo u obzir sve odredbe Zakona o izmjeni i dopunama Zakona o potrošačkom kreditiranju koje su regulirale način konverzije kredita denominiranih u CHF i u kunama s valutnom klauzulom u CHF u kredite denominirane u EUR i u kunama s valutnom klauzulom u EUR,

Sve uplate tužitelja do zaključno 30. rujna 2015., pa tako i oni dijelovi uplata koji su predmet ovog sudskog postupka, iskorištene su za zatvaranje obveza po konvertiranom kreditu.

19. Tužiteljica je u odnosu na nalaz i mišljenje istaknula primjedbu kako je ona kredit otplatila u cijelosti dana 19.09.2017.g., a što vještak nije mogao utvrditi iz dokumentacije u spisu, pa je predložio da vještak sukladno ovlasti dobivenoj od suda pribavi dodatnu dokumentaciju od stranaka, a sve to kako bi mogao dati jasan odgovor na pitanje da li je i kada tužiteljica u cijelosti otplatila konvertiranu glavnicu kredita te je li u tom slučaju i kada dospjela preplata na ime više obračunatog iznosa glavnice na dan konverzije.

20. Tuženik je prigovorio predmetnom nalazu i mišljenju ukazujući da je vještak je u izračunu koristio isključivo tečaj na dan naplate dok je ugovorom (čl. 4.) predviđeno da se kredit otplaćuje u mjesečnim anuitetima obračunatim po srednjem tečaju tuženika na dan dospijeća, odnosno na dan plaćanja ukoliko se plaćanje vrši prije roka dospijeća.

21. U očitovanju na ove prigovore, vještak ističe kako je tužiteljica mogala i sama dostaviti dokaz o tome da je predmetni konvertirani kredit otplatila 19. rujna 2017. Ako je navedeno među strankama nesporno (predlaže se sudu pribaviti očitovanje stranaka o tome), vještak nema što vještačiti.

Što se tiče prigovora tuženika vještak je naveo kako ne može provjeriti stavku ugovora koja se odnosi na primjenu tečaja jer nema spis predmeta. S obzirom na

činjenicu da je tuženik uz tečaj na dan plaćanja, ugovarao i tečaj na dan dospijeća (ako je dospijeće nakon dana plaćanja), vještak je u Tabeli 1a uz predmetni dopunski nalaz sačinio i varijantu izračuna prema prijedlogu tuženika.
U skladu sa svime gore iskazanim, u nastavku, u Tabeli 1a predmetnog dopunskog nalaza dao je izračun uz primjenu srednjeg tečaja tuženika na dan dospijeća, odnosno na dan plaćanja, ukoliko se plaćanje vrši prije roka dospijeća.

U tom je smislu korigirao svoje mišljenje:

A/ ako se promatraju samo iznosi koje je tužitelj više platio, tada slijedi:

- razlika obveza u razdoblju od dana dospijeća prve obveze (30. lipnja 2008.) do dana izračuna konverzije (30. rujna 2015.), a koja proizlazi iz promjene tečaja u razdoblju otplate kredita, iznosi ukupno 9.264,74 EUR (zbroj pojedinačnih konvertiranih iznosa razlika); pojedini mjesečni iznosi razlika dani su u stupcu 'k1' Tabele 1a iz dopunskog nalaza (samo pozitivni iznosi),

- nakon obračuna zateznih kamata na mjesečne iznose razlika po gore navedenim osnovama, za razdoblje od dana plaćanja pa do 30. rujna 2015., kao i nakon uračunavanja efekata konverzije, preostalo dospjelo potraživanje s danom 30. rujna 2015. iznosi 10.155,46 EUR (9.264,74 EUR glavnice i 890,72 EUR dospjelih nepodmirenih zateznih kamata),

B/ ako se promatraju svi iznosi (pozitivni i negativni), tada slijedi:

-- razlika obveza u razdoblju od dana dospijeća prve obveze (30. lipnja 2008.) do dana izračuna konverzije (30. rujna 2015.), a koja proizlazi iz promjene tečaja u razdoblju otplate kredita, iznosi ukupno 9.262,07 EUR (zbroj pojedinačnih konvertiranih iznosa razlika); pojedini mjesečni iznosi razlika dani su u stupcu 'k1' Tabele 1a iz dopunskog nalaza (svi iznosi),

- nakon obračuna zateznih kamata na mjesečne iznose razlika po gore navedenim osnovama, za razdoblje od dana plaćanja pa do 30. rujna 2015., kao i nakon uračunavanja efekata konverzije, preostalo dospjelo potraživanje s danom 30. rujna 2015. iznosi 10.150,38 EUR (9.262,07 EUR glavnice i 888,31 EUR dospjelih nepodmirenih zateznih kamata),

22. Na daljnju primjedbu tuženika vještakovoj metodi računanja gdje je u dopuni primijenio doista ispravne tečajeve, međutim prikazao je tečajnu razliku na iznos naknade za uvođenje moratorija što nije ispravno jer je to naknada koja je pripisana iznosu nedospjele glavnice, vještak je u Tabeli 2 dopunskog nalaza sačinio izračun u kojem, u skladu s prigovorom tuženika, nije uračunao tečajnu razliku za iznos naknade za uvođenje moratorija, a budući da je ista pripisana glavnici.

23. Tako je konačno mišljenje vještaka da:

- ako se promatraju samo iznosi koje je tužitelj više platio, tada slijedi:

razlika obveza u razdoblju od dana dospijeća prve obveze (30. lipnja 2008.) do dana izračuna konverzije (30. rujna 2015.), a koja proizlazi iz promjene tečaja u razdoblju otplate kredita, iznosi ukupno 9.023,63 EUR (zbroj pojedinačnih konvertiranih iznosa razlika); pojedini mjesečni iznosi razlika dani su u stupcu 'k1' Tabele 2 iz dopunskog nalaza (samo pozitivni iznosi),

zatezne kamate na mjesečne iznose razlika po osnovi tečajnih razlika, obračunane za razdoblje od prvog dana nakon dana plaćanja pa do 30. rujna 2015., iznose 3.194,97 EUR,

nakon obračuna zateznih kamata na mjesečne iznose razlika po gore navedenim osnovama, za razdoblje od dana plaćanja pa do 30. rujna 2015., kao i

nakon uračunavanja efekata konverzije, preostalo dospjelo potraživanje s danom 30. rujna 2015. iznosi 9.853,05 EUR (9.023,63 EUR glavnice i 829,42 EUR dospjelih nepodmirenih
zateznih kamata),

- ako se promatraju svi iznosi (pozitivni i negativni), tada slijedi:

razlika obveza u razdoblju od dana dospijeća prve obveze (30. lipnja 2008.) do dana izračuna konverzije (30. rujna 2015.), a koja proizlazi iz promjene tečaja u razdoblju otplate kredita, iznosi ukupno 9.020,96 EUR (zbroj pojedinačnih konvertiranih iznosa razlika); pojedini mjesečni iznosi razlika dani su u stupcu 'k1' Tabele 2 iz dopunskog nalaza (svi iznosi),

zatezne kamate na mjesečne iznose razlika po osnovi tečajnih razlika, obračunane za razdoblje od prvog dana nakon dana plaćanja pa do 30. rujna 2015., iznose 3.192,55 EUR,

nakon obračuna zateznih kamata na mjesečne iznose razlika po gore navedenim osnovama, za razdoblje od dana plaćanja pa do 30. rujna 2015., kao i nakon uračunavanja efekata konverzije, preostalo dospjelo potraživanje s danom 30. rujna 2015. iznosi 9.847,96 EUR (9.020,96 EUR glavnice i 827,00 EUR dospjelih nepodmirenih zateznih kamata)

24.. Nalaz i mišljenje sud je prihvatio jer je dan od strane stručne i ovlaštene osobe, na temelju vjerodostojne dokumentacije i egzaktnih podataka o otplati kredita, po pravilima znanosti i vještine.

Međutim iz pravnih razloga koji se navode u nastavku obrazloženja, nalaz vještaka bitan je za odluku o tužbenom zahtjevu samo u određenom segmentu.

25. Naime, nitko ne dovodi pitanje pravnu valjanosti predmetnog dodatka ugovora o kreditu kojom je izvršena konverzija u kredit uz valutnu klauzulu u EUR.

26. Glede valjanosti ovakvog dodatka ugovora Vrhovni sud Republike Hrvatske izjasnio se u odluci poslovni broj Gos-1/2019 -36 od 3. ožujka 2020. donesenom povodom oglednog postupka radi davanja odgovora na pitanje je li ugovor o konverziji koji je zaključen valjan unatoč tome što je tijekom postupka pravne zaštite kolektivnog interesa i prava potrošača utvrđena ništetnost ugovorne odredbe o promjenjivoj kamatnoj stopi i ništetnost ugovorne odredbe o valutnoj klauzuli u CHF.

Na postavljeno je pitanje najviši sud dao odgovor da sporazum o konverziji sklopljen na temelju ZID ZPK/15 ima pravne učinke i da je valjan u slučaju kada su ništetne odredbe osnovnog ugovora o kreditu o promjenjivoj kamatnoj stopi i valutnoj klauzuli, slijedom čega je za rješenje konkretnog spora odlučno kakvi su pravni učinci ugovora o konverziji.

27. Nije sporno da je predmetni Aneks ugovoru o kreditu od 15. siječnja 2016. sklopljen sukladno glavi IV.a Konverzija kredita denominiranih u CHF i denominiranih u kunama s valutnom klauzulom u CHF, člancima 19.a do 19. i. Zakona o potrošačkom kreditiranju ("Narodne novine" br. 75/09., 112/12., 143/13., 147/13., 9/15., 78/15., 102/15., 52/16), koja je dodana u tekst temeljem Zakona o izmjenama i dopunama zakona o potrošačkom kreditiranju („Narodne novine“ br. 102/15: kraće ZID ZPK/15).

Dakle, tužiteljica je prihvatila ponudu tuženika koji je u skladu s ZID ZPK/15 bio dužan potrošaču ponuditi konverziju u propisanoj formi i sadržaju, a potrošač nije bio obvezan prihvatiti izračun konverzije niti s vjerovnikom sklopiti sporazum o konverziji.

Pravo izbora bilo je na tužiteljici, pri čemu nije od utjecaja njezina pobuda za zaključenje tog sporazuma.

28. Iako se Vrhovni sud u citiranoj presudi poslovni broj Gos-1/2019-36 od 3. ožujka 2020. izričito ne izjašnjava o tome da li bi potrošači koji su konvertirali ugovor o kreditu uz primjenu valutne klauzule u CHF u ugovor o kreditu uz primjenu valutne klauzule u EUR imali pravo ostvarivati i kondemnatorne zahtjeve na temelju pravomoćnih utvrđenja iz kolektivne pravne zaštite kojima je utvrđena ništetnost ugovornih odredbi o promjenjivoj kamatnoj stopi i valutnoj klauzuli u CHF, može se reći da se sugerira da bi ostvarivanje takovih zahtjeva trebalo omogućiti onim potrošačima koji su zaključili ugovor o konverziji u suprotnostima s posebnim odredbama ZID ZPK/15.
Međutim to ovdje nije slučaj, pa čak ni tužiteljica ne iznosi tvrdnju da bi dodatak ugovoru bio suprotan tom Zakonu.

29. S druge strane Vrhovni sud navodi da je cilj tog Zakona bio otklanjanje nepoštene poslovne prakse kreditnih institucija i otklanjanja dužničke krize na osnovi jednokratni i vremenski ograničene mjere u vidu konverzije u odgovarajuće kredite sklopljene u EUR na način da se krediti vezani uz CHF konvertiraju u kredite denominirane u EUR i kredite denominirane u kunama, s valutnom klauzulom u EUR-ima, time da se radi o jednokratnoj i retroaktivnoj mjeri (intervenciji) zakonodavca koja se provodila na način da se potrošač koji je bio zaključio ugovor uz valutnu klauzulu u CHF stavio u položaj kakav bi imao da je zaključio ugovor o kreditu vezan u EUR.

30. Upravo iz tog razloga konkretni Dodatak ugovoru o kreditu predstavlja novu pravnu osnovu koja svoje izvorište ima u prisilnom propisu kojeg je Ustavni sud u svojoj odluci U-III-3685/2015 od 4. travnja 2017. ocijenio suglasnim u Ustavom Republike Hrvatske.
Budući da je tužiteljica sklapanjem tog Dodatka ugovoru dovedena u poziciju u kojoj bi bila da je zaključila ugovor o kreditu u EUR, našla se u situaciji kao da ništetnih ugovornih odredbi uopće nije bilo, što je u skladu s Direktivom 93/13/EEZ od 5. travnja 1993.

31. Sklapanjem Dodatka ugovora, sporazuma o konverziji riješeno je pitanje ništetnosti ugovornih odredbi o promjenjivoj kamatnoj stopi i valutnoj klauzuli, jer na to jasno upućuje odredba članka 19.c stavak 1. točka 2. i 3. ZID ZPK/15 kao i odredbe članka 19.c stavak 1. točka 4. i 5., koja uređuje pitanje načina iskorištavanja iznosa koji se odnose na prethodno izvršene uplate po osnovi osnovnog ugovora o kreditu.

32. Članak 19.c stavak 1. točka 1., 2. i 3. ZID ZPK/15 određuje način konverzije tako da se:
"1. na iznos početno odobrene glavnice kredita denominiranog u CHF i denominiranog u kunama s valutnom klauzulom u CHF izračuna iznos glavnice kredita denominiranog u EUR i denominiranog u kunama s valutnom klauzulom u EUR, po tečaju primjenjivom na datum isplate kredita, a koji tečaj je jednak tečaju one vrste koji je vjerovnik na taj datum primjenjivao na kredite iste vrste i trajanja denominirane u EUR i u kunama s valutnom klauzulom u EUR, pri čemu se iznosom početno odobrene glavnice smatra iznos koji je zadužen u poslovnim knjigama vjerovnika, a koji iznos

može biti veći od isplaćenog iznosa zbog tečajne razlike zbog kupoprodaje deviza prilikom isplate kredita,

2. umjesto početno ugovorene kamatne stope kredita denominiranog u CHF i denominiranog u kunama s valutnom klauzulom u CHF primijeni kamatna stopa jednaka kamatnoj stopi (po iznosu, vrsti i razdoblju promjene) koju je vjerovnik primjenjivao na kredite iste vrste i trajanja denominirane u EUR i denominirane u kunama s valutnom klauzulom u EUR na datum sklapanja ugovora o kreditu, uvažavajući smanjenja kamatnih stopa, tečaj ili uvjete odobrene određenim istovrsnim skupinama potrošača temeljem dobi, namjene kredita, iste vrste i trajanja u EUR i u kunama s valutnom klauzulom u EUR na datum sklapanja ugovora o kreditu denominiranog u CHF i denominiranog u kunama s valutnom klauzulom u CHF,

3. početno utvrđen otplatni plan kredita denominiranog u CHF i denominiranog u kunama s valutnom klauzulom u CHF uključujući sve njegove izmjene, na temelju kojeg su izračunati obroci odnosno anuiteti u CHF i u kunama s valutnom klauzulom u CHF, zamijeni novim otplatnim planom izračunatim u skladu s točkama 1. i 2. ovoga stavka, i na temelju kojeg se izračunavaju novi obroci odnosno anuiteti u EUR i u kunama s valutnom klauzulom u EUR, uzimajući u obzir sve izmjene ugovornih uvjeta koji se odnose na iznos, namjenu i rokove dospijeća glavnice te iznos, vrstu i razdoblje promjene kamatnih stopa i ostale promjene koje su tijekom trajanja ugovora o kreditu uvjetovale izmjenu početno utvrđenog otplatnog plana i obroka odnosno anuiteta,".

33.. Nadalje, u konkretnom slučaju je došlo do primjene točke 4. i 5. stavka 1. članka 19.c citiranog zakona koji koje određuju da se:

"4. iznosi uplaćeni radi namirenja početno utvrđenih obroka odnosno anuiteta u CHF i kunama s valutnom klauzulom u CHF (osim uplata na ime naplaćenih zateznih kamata, naknada i troškova koji se ne uzimaju u obzir za potrebe izračuna konverzije) pretvore u EUR i u valutnu klauzulu u EUR po tečaju primjenjivom na datum uplate, a koji tečaj je jednak tečaju one vrste koji je vjerovnik na taj datum primjenjivao na kredite iste vrste i trajanja denominirane u EUR i denominirane u kunama s valutnom klauzulom u EUR. Takvi iznosi pretvoreni u EUR i valutnu klauzulu u EUR predstavljaju osnovu za namirenje obroka odnosno anuiteta u EUR i valutnoj klauzuli u EUR utvrđenih po novom otplatnom planu u EUR i valutnoj klauzuli u EUR iz točke 3. ovoga stavka, pri čemu se poštuje redoslijed namirenja dospjelih obveza sukladno općim uvjetima vjerovnika, ali ne obračunavaju zatezne kamate,

5. ukupni uplaćeni iznos utvrđen u EUR i valutnoj klauzuli u EUR na način iz točke 4. ovoga stavka veći od ukupnog iznosa obroka ili anuiteta u EUR i valutnoj klauzuli u EUR utvrđenih na način iz točke 3. ovoga stavka smatra preplatom koja se:

- ako iznos preplate ne prelazi ukupni zbroj obroka odnosno anuiteta u EUR i valutnoj klauzuli u EUR, preostalih na dan 30. rujna 2015. prema otplatnom planu iz točke 3. ovoga stavka, koristi za namirenje budućih obroka odnosno anuiteta u EUR i valutnoj klauzuli u EUR koji će dospjeti na način da se sukcesivno kod plaćanja budućeg obroka odnosno anuiteta koji će dospjeti iznos do najviše 50% dospjelog obroka odnosno anuiteta u EUR i valutnoj klauzuli u EUR namiri preplatom, sve dok se preplata u potpunosti ne iskoristi, pri čemu ako iznos preplate prelazi više od 50% ukupnog zbroja obroka odnosno anuiteta u EUR i valutnoj klauzuli u EUR, preostalih na dan 30. rujna 2015. prema otplatnom planu iz točke 3. ovoga stavka, vjerovnik i potrošač sporazumom definiraju način iskorištavanja iznosa preplate iznad 50% ukupnog zbroja obroka odnosno anuiteta u EUR i valutnoj klauzuli u EUR,".

34. Dakle, uplate koje je izvršila tužiteljica kao potrošač po osnovi ništetnih odredbi ugovora o kreditu iskorištene su za otplatu njenog kredita u EUR i to radi namirenja budućih obroka koji su utvrđeni novim otplatnim planom koji je zamijenio otplatni plan za kredit u CHF.

35. Ovim, po stavu suda, nije narušena ravnoteža između tužiteljice kao potrošača i tuženika kao kreditora, s obzirom da je od odlučnog značaja već ranije istaknuta činjenica da je tužiteljica u skladu s odredbom članka 19.d ZID ZPK/15 informirana o posljedicama konverzije i da je u skladu s odredbom članka 19. e tog Zakona, imala mogućnost prihvaćanja ili neprihvaćanja konverzije.

36. Sklapanjem predmetnog Dodatka ugovora o kreditu na način kako je propisan odredbom članka 19.c ZID ZPK/15 osiguran je povrat stečene koristi kreditora kao banke putem korištenja uplata potrošača za namirenje dospjelih i budućih obroka kredita u EUR koji je zamijenio kreditu u CHF do čega je došlo na temelju informiranog pristanka potrošača kojem su bile poznate sve posljedice konverzije na koju je tužiteljica pristala.

37. Međutim, tužiteljica je zatražila i zatezne kamate na preplaćene iznose temeljem nepoštene i ništetne odredbe ugovora o promjenjivoj kamatnoj stopi i deviznoj klauzuli i to od dana plaćanja do dana sklapanja Aneksa ugovora o kreditu, a prema recentnom pravnom shvaćanju Vrhovnog suda Republike Hrvatske izraženom u revizijskoj odluci br. Rev457/2025-21 od 27 svibnja 2026. godine, te u odluci br. Rev-205/202-2 od 25. veljače 2026. godine, taj dio nije obuhvaćen obračunom u konverziji niti je uređen ZID ZPK/15 pa je u tom dijelu zahtjev tužiteljice osnovan na temelju općeg propisa iz članka 1111. i članka 1115. ZOO.

Naime, prema istom shvaćanju:

"Potrošač korisnik kredita koji je na temelju ZID ZPK/15 ugovaranjem Aneksa Ugovoru o kreditu konvertirao kredit ugovoren s valutnom klauzulom u švicarskom franku i promjenjivom kamatnom stopom u kredit s valutnom klauzulom u EUR nema pravo na utvrđenje i isplatu iznosa preplaćenih na temelju ništetnih ugovornih odredaba iz temeljnog ugovora o kreditu s ništetnom promjenjivom kamatnom stopom i ništetnom valutnom klauzulom u CHF, ali ima pravo na zatezne kamate na preplaćene iznose temeljem nepoštenih i ništetnih odredbi Osnovnog ugovora o kreditu za razdoblje od dana sklapanja temeljnog ugovora kreditu pa do utvrđenog dana prestanka obveze izvršene konverzijom kredita (30. rujna 2015.) i to u punom iznosu bez oduzimanja od preplate utvrđene u konverziji."

38. Zbog toga tužiteljica ima pravo na isplatu ovih zakonskih zateznih kamata za razdoblje od dana sklapanja ugovora o kreditu pa do dana 30. rujna 2025. godine koje prema nalazu i mišljenju vještaka iznose 3.194,97 EUR.

39. Suprotno pravnom shvaćanju tuženika da je relevantan obračun vještaka koji uključuje sve razlike nastale uslijed promjene tečaja, sud smatra neovisno što tužitelj nije istaknuo prigovor radi prebijanja, a niti je postavio protutužbeni zahtjev, nikakva tražbina tuženika ne postoji, a zbog koje bi trebalo umanjiti potraživanje tužitelja.

Odlučna je činjenica da je u konkretnom slučaju uzrok ništetnosti ugovorne odredbe, temeljem čega tužiteljica kao potrošač ostvaruje pravo na vraćanje onog što

je tuženik kao banka odnosno trgovac primio temeljem te ništetne odredbe, ponašanje samog tuženika koji je postupajući protivno zakonu, ostvario nepripadnu korist.

U takvoj situaciji, tužiteljica kao potrošač, pa i u razdoblju kad je tečaj CHF u odnosu na HRK bio niži od početno ugovorenog tečaja, nije ništa stekala od tuženika pa da bi on kao nesavjesni stjecatelj, mogao na tome temeljiti neku svoju tražbinu prema tužitelju.

Takva tražbina tuženika nije osnovana jer se ne radi o iznosima koje je tužiteljica od tuženika na temelju ništetne odredbe ugovora primio da bi mu ih temeljem odredbe članka 323. stavak 1. ZOO-a bio dužan vratiti.

Isto tako stavak 2. cit. članka propisuje kako je ugovaratelj koji je kriv za sklapanje ništetnog ugovora, odgovorna svome suugovaratelju za štetu koji trpi zbog ništetnosti ugovora ako ovaj nije znao ili prema okolnostima nije morao znati za postojanje uzroka ništetnosti.

U tom smislu tuženik na čijoj je strani razlog krivnje za sklapanje takvog ugovora, ne može ostvariti pravo na naknadu štete od tužitelja, odnosno ovdje tražiti da potraživanje tužitelja umanji .

40. Prigovor zastare ovog potraživanja tužitelja je neosnovan.

41. Prema „Objedinjenom pravnom shvaćanju“ donesenom na sjednici Građanskog odjela Vrhovnog suda Republike Hrvatske od 31. siječnja 2022., ako je ništetnost ustanovljena, kao u ovom slučaju, već u postupku kolektivne zaštite potrošača, tada zastarni rok počinje teći od dana pravomoćnosti sudske odluke kojom je utvrđena ništetnost u postupku kolektivne zaštite potrošača, neovisno od (naknadnog) utvrđenja ništetnosti sadržajno istovjetnih ugovornih odredbi kredita u CHF, odnosno kredita u kunama s valutnom klauzulom u CHF u svakom pojedinom slučaju, a povodom individualnih parnica potrošača u kojoj se oni pozivaju na pravne učinke presude donesene u postupku kolektivne zaštite.

Nije sporno da je tužba za zaštitu kolektivnih prava i interesa potrošača Trgovačkom sudu u Zagrebu u predmetnu poslovni broj P-1401/12 podnesena 4. travnja 2012., čime je došlo do prekida zastare, a glede zahtjeva za isplatu zbog ništetnosti odredbi ugovora o valutnoj klauzuli zastara je ponovno počela teći donošenjem presude Visokog trgovačkog suda Republike Hrvatske poslovni broj Pž-6632/17 dana 15. lipnja 2018. godine, pa bi zastara ove tražbine nastupila 15. lipnja 2023. godine.

Tužba je u ovom predmetu podnesena 14. lipnja 2023. godine dakle prije isteka roka zastare.

42. Prema odredbi članka 223. ZOO-a kad zastari glavna tražbina, zastarjele su i sporedne tražbine, kao što su tražbine kamata, plodova, troškova i ugovorne kazne.

43. Iz navedenih razloga osnovan je dio tužbenog zahtjeva koji se odnosi na uglavničene zatezne kamate na mjesečne iznose preplate po osnovi tečajnih razlika obračunate za razdoblje od prvog dana nakon dana plaćanja pa do 30. rujna 2015. godine.

44. S obzirom da su kamate dosuđene u apsolutnom iznosu na taj iznos tužiteljici pripada daljnja procesna kamata prema članku 31. st. 1. ZOO-a i to od dana podnošenja takvog zahtjeva sudu tj. od 29. listopada 2025. godine.

45. Slijedom svega navedenog valjalo je dio tužbenog zahtjev odbiti kao što je navedeno u točki I. izreke, te usvojiti zahtjev za isplatu zatezne kamate kako je to navedeno u točki II. izreke.

Zahtjev za isplatu zatezne kamate u razdoblju prije podnošenja zahtjeva valjalo je odbiti kao neosnovan – točka III. izreke.

46. Rješenje o troškovima postupka osniva se na odredbi članka 154. stavak 4.. ZPP-a, a uvažavajući činjenicu da je tužiteljica u ovom sporu zatražila pravnu zaštitu kao potrošač i slabija ugovorna strana u odnosu na tuženika kao trgovca, pa je ocjena suda, da je u skladu sa sadržajem i pravnim domašajem konvencijskog i ustavnog prava tužiteljice na pristup sud, iako je tužiteljica u konkretnom slučaju izgubila parnicu u odnosu na glavno potraživanje, a uspjela je samo u odnosu na sporedno potraživanje (uglavničene kamate), primjereno odrediti da svaka stranka snosi svoje troškove ovog parničnog postupka.

Glede pitanja obeštećenja potrošača nakon konverzije kredita koje je podložno tumačenju sudova, u trenutku podnošenja tužbe) nije postojala ustaljena i jedinstvena sudska praksa. U tom smislu tužba s restitucijskim zahtjevom za isplatu na temelju nepoštenih ugovornih odredbi iz ugovora o kreditu s valutnom klauzulom u CHF koji je konvertiran u skladu s odredbama ZID ZPK očito nije bila neosnovana niti lišena svakog izgleda za uspjeh, pa bi u konkretnoj situaciji obvezivanjem na plaćanje troškova postupka tužiteljici bio nametnut znatan financijski teret koji nije spojiv s pravom na pristup sudu kao sastavnicom ustavnog i konvencijskog prava na pošteno suđenje.

U Zlataru, dana 6. studenog 2026.

S u d a c

Neven Kucelj

Uputa o pravnom lijeku!

Protiv presude stranke mogu izjaviti žalbu u roku od 15 dana od dana objave iste. Žalba se podnosi ovom sudu, a o istoj odlučuje županijski sud.

Dn-a:

1. punomoćnik tužiteljice
2. punomoćnik tuženika

Broj zapisa: **9-3088f-c38a7**

Kontrolni broj: **0cdc0-af69a-2a850**

Ovaj dokument je u digitalnom obliku elektronički potpisan.

Vjerodostojnost dokumenta možete provjeriti na sljedećoj web adresi:
https://e-komunikacija.pravosudje.hr/provjera-vjerodostojnosti

unosom gore navedenog broja zapisa i kontrolnog broja dokumenta.

Provjeru možete napraviti i skeniranjem QR koda. Sustav će u oba slučaja prikazati izvornik ovog dokumenta.

Ukoliko je ovaj dokument identičan prikazanom izvorniku u digitalnom obliku, **Općinski sud u Zlataru** potvrđuje vjerodostojnost dokumenta.

